He cannot marry a שפחה

לישא שפחה אינו יכול –

OVERVIEW

ב"ש challenged the ruling of ב"ה (regarding a הזיין בן חורין בן חורין) that he serves his master one day and himself one day. The עבד will not be able to be מקיים the מקיים of "אפחה since he (cannot marry a בת חורין and) cannot marry a שפחה. It would seem that if the עבד would be able to marry a שפחה then there שבד would have no issue, for he could be מקיים מצות פו"ר with the תוספות. Our תוספות explores this issue.

תוספות anticipates a difficulty:

ואף על גב דאמר בהבא על יבמתו (יבמות דף סב,א ושם דיבור המחתחיל הכל)

And even though ברק הבא על יבמתו states in פרק הבא של -

- דהכל מודים בעבד שאין לו חייס ולא קיים פריה ורביה

That all agree regarding an עבד כנעני that he has no lineage and did not fulfill the מצוה for the children he bore as an עבר have no relationship to him -

 4 והכא נמי אם ישא שפחה לא קיים כיון שהולד מתייחס אחריה

So here too (by the 'חצי עבד וכו') even **if he will marry a** מוש and have children with her **he will not have fulfilled** פו"ר **since the child is linked to her** (and not to him), why therefore do לישא שפחה אינו יכול since even if he could marry a שפחה he would still not fulfill !

תוספות rejects a possible solution to this question:

אפילו שבת⁵ לא קיים כדמשמע התם דשבת תלוי בפריה ורביה - 6 אבת as it is indicated there in שבת as it is indicated there in

מרא there discusses a מתגייר who was מתגייר together with his children; if it is considered that he was already מקיים there discusses a מדות מו"ר together with his children; if it is considered that he was already מצות פו"ר (because of the children he had as a מצות פו"ר argues.

 $^{^2}$ Regarding an בדי agrees that he was not מקיים פו"ר with the children he had as an עבד.

We derive this from the פסוק (in בראשית [וירא] which states שבו לכם פה שבו אליעזר (שבו which we interpret to mean that אליעזר עבד אברהם (a people similar to a donkey) that he has no יחס.

⁴ The child of a שפחה is always a שפחה even if the father was a ישראל (עבד עברי (מד עברי), as the תורה writes (מעבד שפחה) לאדוניה that ישראל, but not to the father (the ע"ע). Therefore even though the הציו בן is a שפחה וילדיה תהיה לאדוניה, nevertheless the child cannot relate even the תביו בן חורין, since he is the son of a שפחה, and the child can certainly not relate to the עבד אין לו חייס for the עבד אין לו חייס הציו עבד אין לו חייס.

⁵ ש"ב challenges ב"ש that if the עבר cannot marry anyone he will not fulfill the obligation of (שבת יצרה). The אין לו is discussing the פו"ר פו"ר פו"ר. Perhaps we can differentiate that an עבד cannot be אין לו מקיים פו"ר (since אין לו שבת of משפחה), however he can be מקיים שבת שבת ([even] with children from a מפחה.

⁶ The אמרא there cites a מקיים ב"ר maintain (according to ר' נתן) that one is מקיים פו"ר with having either a son or daughter. בא explained the reason he fulfills פו"ר is because it states לשבת יצרה and he fulfilled the חבת; indicating that חבת and ב"ר are interdependent with each other. פו"ר is fulfilled when שבת is fulfilled, and when שבת is not fulfilled (for if שבת can be fulfilled without כרבא).

מס' יבמות is dependent on פו"ר. The question remains why mention לישא שפחה אינו יכול, when even if יכול he is still not אינו, שבת) מקיים מקיים.

responds:

- מכל מקום אומר רבינו יצחק לא 7 כופין לרבו לעשותו בן חורין משום פריה ורביה Nonetheless (if the עבד was permitted to have children from a איי, says the ד"ר, says the that we would not force the master to free him on account of כו"ד -

אם היה יכול לקיים אפילו שבת כל דהו⁸ כיוו שהוא אנוס⁹: If the עבד was capable of fulfilling a minimal שבה, since he is coerced.

SUMMARY

If the עבד would be permitted to marry a mem and observe a minimal שבת (for he cannot have a proper שבת), the owner would not be coerced to free him.

THINKING IT OVER

- 1. Why is it if the child is not מתייחס after the father (like [משפחה), he is not מקיים שבת properly, but he is מקיים שבת $?^{10}$
- 2. Is there an example 11 of where he is not an אנוס and is מקיים שבת כל דהו and בי"ד and בי"ד will coerce in order to be מקיים פו"ר.
- 3. Does the exemption of an אונס mean that for the אנוס there is no מצוה, or that the מצוה remains but he is not punished for transgressing it?¹²

 8 He cannot marry a בת חורין (since he is a שבת), but since (if) he could marry a שפחה and preform a minimal שבת, there would be no obligation on the owner to free him. However, now that he cannot even marry a and can have no children at all (not even a minimal שבת), we coerce the master to free him.

¹¹ See footnote # 9.

⁷ The הגהות הב"ם amends this to read, אלא (instead of לא).

⁹ It is the duty of מצות to see that the שבת כל דהו to see that the שבת כל דהו are performed. If the person is not מקיים even מקיים coerces to be (מקיים (פו"ר) even if he is an אנוס (as in the actual case of חצי עבד וחצי (פו"ר). If he is an מקיים מקיים , then בי"ד will not coerce (in the case if the אבת כל דהו, then בי"ד will not coerce (in the case if the אבת כל דהו שבת כל שפחה). [If he is not an אבת כל דהו מקיים שבת כל דהו will coerce him to be (פו"ר) מקיים שבת כל (see 'Thinking it over').]

 $^{^{10}}$ See סוכ"ד אות מב.

 $^{^{12}}$ See מטה יוסף רצט. See also 'Thinking it over' # 1 in the following תוס' ד"ה שנאמר.